

UAB „ŠVYTURYS-UTENOS ALUS“
SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS IR TVARUMO VEIKSMŲ ATASKAITA
2021 M.

Turinys

ĮVADAS	2
Vadovo žodis	2
Apie „Carlsberg“ įmonių grupę	2
Apie UAB „Švyturys-Utenos alus“	3
TVARAUS VERSLO POLITIKA	5
Darnaus vystymosi tikslai	5
Tvaraus verslo modelis	6
„Kartu link nulio“ programa	6
AMBICINGI TIKSLAI	7
Nulis CO₂ pėdsako	7
Nulis vandens švaistymo	12
Nulis neatsakingo vartojimo	14
Nulis nelaimingų atsitikimų	15
ATSAKINGAS VERSLAS	16
Atsakingos veiklos principai ir filosofija	16
Rūpestis darbuotojais	17
Investicijos į visuomeninį gyvenimą	20

ĮVADAS

Vadovo žodis

Buvimą sektoriaus lyderiais mes suvokiame ne tik kaip pelnytą įvertinimą už daugiau nei du dešimtmečius trunkantį kasdienį atsidavimą savo darbui ir ilgamečių tradicijų puoselėjimą, bet ir kaip įsipareigojimą. Rodyti pavyzdį, nesustoti kuriant pridėtinę vertę visuomenei ir valstybei, keliant sau vis ambicingesnius tikslus, o svarbiausia – suvokiant ir prisiimant visą atsakomybę už savo veiksmus. Ir tai darome ne tik skambiais žodžiais, bet ir realiais darbais.

Nuo pat veiklos pradžios UAB „Švyturys-Utenos alus“ lydi atsakingas požiūris į darbuotojus, gamybos procesą, bendruomenę ir planetą. Mes siekiame gaminti ir tiekti savo produkciją tausodami gamtos išteklius, skatinti atsakingą vartojimą, užtikrinti nepriekaištingą darbų saugą ir darbuotojų gerovę. Esame bendruomeniški ir prisidedame prie jaunųjų šalies talentų skatinimo, patys inicijuojame ir aktyviai palaikome įvairias socialines bei kultūrinės iniciatyvas, kurios jau tapo neatsiejama mūsų įmonės kultūros dalimi.

Socialinė atsakomybė ir tvarumas mums yra vertybės, kurios eina išvien su verslo tikslais ir suvienija mus visus glaudžiam bendradarbiavimui. Tikime, kad tik tokiu būdu galima pasiekti apčiuopiamų rezultatų kurdami aplinką, kurioje gera dirbti, kuri įkvepia siekti daugiau, nesustoti tobulėti ir kurią su pasididžiavimu galėsime palikti ateities kartoms. Šioje UAB „Švyturys-Utenos alus“ socialinės atsakomybės ir tvarumo programoje pateikiami jau pasiekti rezultatai ir ilgalaikiai įsipareigojimai tik dar kartą patvirtina, kad esame teisingame kelyje ir tikrai nesiruošiame sustoti.

Rolandas Viršilas, UAB „Švyturys-Utenos alus“ generalinis direktorius

Apie „Carlsberg“ įmonių grupę

„Carlsberg“ istorija prasidėjo 1847 m., Danijoje, kai jos įkūrėjas Jacobas Christianas Jacobsenas, tęsdamas savo tėvo amatą, šalia Kopenhagos atvėrė naujos, tuo metu niekam dar nežinomos daryklos duris. Prireikė 21 metų, kol jo verdamas alus pelnė tarptautinį pripažinimą ir atvertė visiškai naują lapą pasaulio aludarystės istorijoje.

Šiandien „Carlsberg“ įmonių grupė yra didžiausias aludarių tinklas Šiaurės ir Rytų Europoje bei trečias pagal dydį visame pasaulyje. „Carlsberg“ įmonių grupei priklausančiose daryklose Azijoje ir Rytų bei Vakarų Europoje dirba daugiau kaip 40 tūkst. darbuotojų, o produktai parduodami daugiau kaip 150-tyje rinkų.

Be alaus daryklų, įmonių grupei priklauso laboratorija, kurioje tiriami slyklo gamybos, alaus darymo ir fermentavimo procesai, taip užtikrinant nuolatinę aludarystės pažangą ir aukštą produktų kokybę. Taip pat, būdama vienu didžiausių alaus gamintojų visame pasaulyje ir vienydama 88 daryklų 35 pasaulio šalyse, „Carlsberg“ įmonių grupė ypatingą dėmesį skiria tvaraus, pažangaus bei socialiai atsakingo verslo vystymui ir visoms įmonėms kelia vienodai ambicingus tikslus.

WESTERN EUROPE

BULGARIA	FINLAND	ITALY	SERBIA
BOSNIA AND HERZEGOVINA	FRANCE	LATVIA	SWEDEN
CROATIA	GERMANY	LITHUANIA	SWITZERLAND
DENMARK	GREECE	NORWAY	UNITED KINGDOM
ESTONIA	HUNGARY	POLAND	

EASTERN EUROPE

AZERBAIJAN
BELARUS
KAZAKHSTAN
RUSSIA
UKRAINE

ASIA

CAMBODIA	MYANMAR
CHINA	NEPAL
HONG KONG SAR	SINGAPORE
INDIA	SRI LANKA
LAOS	VIETNAM
MALAYSIA	

ABOUT THE CARLSBERG GROUP

40,000+ passionate people.

118 mhl

of quality beverages produced at...

82

sites covered in this report.

Apie UAB „Švyturys-Utenos alus“

UAB „Švyturys-Utenos alus“ yra Lietuvos gėrimų pramonės lyderė, savo istoriją skaičiuojanti nuo 1784 m. Nuo 1999 m. „Švyturys-Utenos alus“ priklauso tarptautinei „Carlsberg“ įmonių grupei ir jungia dvi alaus daryklas, veikiančias Klaipėdoje ir Utenoje. Po daryklų sujungimo 2001 m. UAB „Švyturys-Utenos alus“ tapo didžiausiu alaus gamintoju Lietuvoje ir tvirtas rinkos lyderio pozicijas sėkmingai išlaiko iki šiol.

Priklausymas tarptautiniam aludarių tinklui, UAB „Švyturys-Utenos alus“ aludarių meistrystė ir sukaupta patirtis bendrovei leidžia garsinti savo kaip rinkos flagmano vardą ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Nuo 2017 m. UAB „Švyturys-Utenos alus“ suvienijo pajėgas su Jungtinių Amerikos Valstijų *craft* alaus rinkos lydere „Brooklyn Brewery“ ir po 3 metus trukusios rekonstrukcijos Klaipėdoje (toje pačioje vietoje, kur 1784 m. buvo įkurta istorinė „Švyturio“ darykla), atvėrė atnaujintos „Švyturys Brewery“ daryklos duris. Šis projektas išskirtinis – nei Lietuvoje, nei Baltijos šalyse nėra panašaus masto objekto, kuriame būtų

jungiamos gamybinės, edukacinės bei laisvalaikio erdvės. Tai tapo reikšmingu įvykiu, vystant alaus kultūrą Lietuvoje ir Europoje.

Šiuo metu UAB „Švyturys-Utenos alus“ valdo prekių ženklus, tarp kurių – ir visame pasaulyje gerai žinomi gėrimų vardai, ir ribotomis partijomis verdami aludarių meistrystės šedevrai. Siekiant atliepti besikeičiančius šiuolaikinių vartotojų poreikius ir išlaikyti aukštą kokybės kartelę, produktų asortimentas yra nuolat plečiamas ir atnaujinamas, investuojama į gamybos modernizavimą ir inovacijų diegimą.

Klaipėdoje ir Utenoje įsikūrusios daryklos yra vieni didžiausių darbdavių ir mokesčių mokėtojų, didinančių viso regiono patrauklumą bei investicinį potencialą. Taip pat UAB „Švyturys-Utenos alus“ nuosekliai remia geriausias šalies kultūros, meno ir sporto projektus ir yra vienas didžiausių privačių šalies mecenatų. 2020 m. prasidėjus pasaulinės pandemijos krizei, didžiausias šalies aludaris aktyviai prisideda prie paramos šalies medikams bei pažeidžiamoms visuomenės grupėms.

Esminiai faktai 2020 m.

- UAB „Švyturys-Utenos alus“ pardavimų pajamos siekė 174 mln. Eur (pagal „Carlsberg“ apskaitos standartą).
- Iš viso gėrimų parduota (įskaitant pardavimus kitoms „Carlsberg“ grupės įmonėms) 140,7 mln. litrų. Iš jų alaus – 114,4 mln. litrų.
- Lietuvos alaus rinkos dalis (vertės) paaugo ir pasiekė 40,2 % (AC „Nielsen“ duomenys).
- UAB „Švyturys-Utenos alus“ priklausančiais prekių ženklais pažymėtų gaminių galima įsigyti 28 pasaulio šalyse.
- UAB „Švyturys-Utenos alus“ rikiuojasi 26 vietoje tarp TOP500 didžiausių mokesčių mokėtojų šalyje ir per praėjusius metus sumokėjo daugiau kaip 45 mln. Eur mokesčių (Valstybinės mokesčių inspekcijos 2020 m. statistikos duomenys).
- 2020 metais įmonėje vidutiniškai dirbo 341 darbuotojai. 2 iš jų buvo pasamdyti pagal terminuotą darbo sutartį. Bendra darbuotojų kaita įmonėje siekia vos 6,4 proc. ir yra tris kartus mažesnė už sektoriaus vidurkį.
- UAB „Švyturys-Utenos alus“ 2020 m. bendrovės „OVC Consulting“ apdovanojimuose už itin aukštą darbuotojų įsitraukimo lygį įteiktas „Ateities organizacijos 2020“ titulas.
- UAB „Švyturys-Utenos alus“ 2019 m. antrus metus iš eilės pripažinta viena teisingiausių atlygį mokančių įmonių šalyje – jai įteiktas „Lygiaverčio užmokesčio“ apdovanojimas.
- UAB „Švyturys-Utenos alus“ pandemijos laikotarpiu Lietuvos medikams ir visuomenės pažeidžiamoms grupėms skirta parama siekia per 100 tūkst. Eur.

Verslo filosofija

Misija: puoselėti aludarystės tradicijas Lietuvoje ir teikti neprikaištingos kokybės produkciją.

Vizija:

- Šalies gėrimų pramonės lyderis, suprantantis vartotojų poreikius ir reikalavimus, žinomas dėl savo aukštos kokybės produktų ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų.
- Atsakingas verslas, pasitelkiantis moderniąsias technologijas ir nuolat diegiantis aplinkai draugiškus sprendimus, siekiant tvarios gamybos užtikrinimo.
- Geidžiamas darbdavys, besirūpinantis darbuotojų gerove ir dedantis visas pastangas jų darbingumui, sveikatai bei gyvybei išsaugoti.
- Skaidrus ir patikimas verslo partneris.
- Atviras ir visuomeniškas verslas, aktyviai bendradarbiaujantis su valstybinėmis institucijomis, mokslo bendruomene ir kitomis organizacijomis įvairiomis formomis.

Vertybės:

- **Profesionalumas** ir įsiklausymas į klientų poreikius
- Stipri **komandinė dvasia**
- **Atvirumas, drąsa** kurti pokyčius ir **aistra siekti pergalių** (tiek asmeninių, tiek profesinių)
- **Socialinė atsakomybė** ir **verslo etika**

Narystė organizacijose

UAB „Švyturys-Utenos alus“ yra **Lietuvos aludarių gildijos**, besirūpinančios alaus pramonės segmento savireguliacija, etiško verslo ir konkuravimo skatinimu, alaus kultūrinio paveldo saugojimu bei alaus kultūros puoselėjimu, narė. Savo ruožtu UAB „Švyturys-Utenos alus“ inicijuoja ir finansuoja Lietuvos aludarių gildijos vykdomas socialinės atsakomybės akcijas bei kampanijas, kviesdama prie jų prisijungti visus šalies aludarius.

Taip pat UAB „Švyturys-Utenos alus“ priklauso **Pažangios energijos klubui**, kuriame dalijasi savo gerąja patirtimi, tokiu būdu skatindama kitas įmones prisidėti prie klimato kaitos mažinimo bei lengvai pritaikomų inovacijų vystymo.

Bendrovė dalyvauja **asociacijos „Investor’s forum“**, vienijančios didžiausius ir aktyviausius Lietuvos ekonomikos investuotojus, veikloje.

TVARAUS VERSLO POLITIKA

UAB „Švyturys-Utenos alus“ vadovaujasi filosofija, kuri padeda išlaikyti pusiausvyrą tarp verslo ir mus supančios aplinkos, nedarant žalos ar neigiamos įtakos gamtai bei visuomenei. Įmonės narius vienija atsakingas požiūris į verslo strategiją ir kasdienį darbą, kur efektyvumas derinamas su dora ir pagarba. UAB „Švyturys-Utenos alus“ tiki, kad tvaraus verslo politika padeda siekti geriausių rezultatų.

Darnaus vystymosi tikslai

Jungtinių tautų organizacija (JTO), kuriai priklauso 193 pasaulio šalys, yra sudariusi 17 darnaus vystymosi tikslų ir 169 su jais susijusių uždavinių. Visi jie yra pasaulinio masto, visuotinai taikytini ir tarpusavyje susiję. Darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimas yra bendra visų – išsivysčiusių ir besivystančių – šalių atsakomybė.

Būdama tarptautinės „Carlsberg“ įmonių grupės dalimi bei siekdama taikyti tvaraus verslo politiką, UAB „Švyturys-Utenos alus“ savo veikloje atsižvelgia į JTO iškeltus tikslus. 2020 m. UAB „Švyturys-Utenos alus“ ir toliau nuosekliai vadovavosi „Carlsberg“ įmonių grupės tvarumo programos „Kartu link nulio“ (angl. *Together Towards Zero*) strategija. Pagal ją įsipareigojama per dešimtmetį pasiekti ambicingų tikslų, tiesiogiai susijusių ir atliepančių JTO iškeltus tikslus.

Nulis CO₂ pėdsako

Atliepia šiuos JTO tikslus:

#7 Užtikrinti visiems prieigą prie prieinamos, patikimos, darnios ir modernios energijos.

#13 Imtis skubių kovos su klimato kaita ir jos padariniais veiksmų.

Nulis vandens švaistymo

Atliepia šį JTO tikslą:

#6 Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją.

Nulis neatsakingo vartojimo

Atliepia šį JTO tikslą:

#3 Užtikrinti sveiką gyvenimą ir skatinti visų amžiaus grupių gerovę.

Nulis nelaimingų atsitikimų

Atliepia šį JTO tikslą:

#8 Skatinti tvarų, visaapimančią ir darnų ekonominį augimą, produktyvų įdarbinimą ir tinkamą darbą.

Taip pat visoje „Carlsberg“ įmonių grupėje, įskaitant ir UAB „Švyturys-Utenos alus“ daryklas, siekiama kitų JTO tikslų:

#12 Užtikrinti darnaus vartojimo ir gamybos modelius.

#17 Stiprinti vystymosi darbotvarkės įgyvendinimo priemones ir pagyvinti globalią partnerystę darniam vystymuisi.

TOGETHER TOWARDS THE SDGs

Tvaraus verslo modelis

UAB „Švyturys-Utenos alus“ savo veiklą grindžia tvaraus verslo modeliu, kuris apima ne tik socialinę ir aplinkosauginę atsakomybę, bet ir finansinį tvarumą bei darbuotojų produktyvumą ir įsitraukimą.

2020 m. bendrovėje nuosekliai tęsiamas žiedinės ekonomikos įgyvendinimas, kurio metu išteklių ir atliekų sąnaudos, emisijos ir energijos praradimai yra sumažinami juos tinkamai valdant ir sujungiant į uždara energijos ir medžiagų grandinę. Toliau įgyvendinamas 2013 m. pradėtas socialinis verslo organizavimo modelis „L3“. Tai pačios bendrovės sukurtas modelis, kuris apibrėžia didžiąją dalį žaliavų, prekių ir paslaugų pirkti iš Lietuvos tiekėjų.

Modelio „L3“ įgyvendinimas leidžia maksimaliai išnaudoti Lietuvos ekonomikos resursus, skatina investicijas į vietos bendruomenes, kuria darbo vietas, spartina ilgalaikę plėtrą bei mažina įtaką aplinkai. Toks modelis bei jo panaudojimas sudaro sąlygas bendrovei prisidėti prie ilgalaikio tvaraus šalies ekonomikos augimo.

UAB „Švyturys-Utenos alus“ yra išsikėlusiai aiškius prioritetus kokybei ir natūralumui, todėl tvari aludarystė yra neatsiejama veiklos sritis.

Pagrindinės aludarystės žaliavos – salyklas ir mielės – atkeliauja iš tik iš aukščiausius standartus atitinkančių įmonių. Visi alui išgauti reikalingi grūdai perkami iš sertifikuotų Lietuvos įmonių – Panevėžio „Viking Malt“ ir Anykščių „Maltosos“. Visose „Carlsberg“ įmonių grupės daryklose, įskaitant ir UAB „Švyturys-Utenos alus“ daryklas, naudojamos tokios pačios mielės. Tai – vienas iš grupės išskirtinumų. Apynius į daryklas Klaipėdoje ir Utenoje pristato Lietuvos tiekėjai iš viso pasaulio.

Visas žaliavas, tinkančias antriniam panaudojimui, „Švyturys-Utenos alus“ skiria įmonėms, su kuriomis vystoma ilgalaikė partnerystė. Pavyzdžiui, 2020 m. 20 000 tonų salyklojų buvo skirta biokuro gamybai, įgyvendinant partnerystę su UAB „Bioinvest“. Taip pat dalis salyklojų iš „Utenos alaus“ daryklos kaip natūralus ir organišką pašaras buvo skirti vietos ūkininkui uteniškiui.

„Kartu link nulio“ programa

Su didėjančiu pagreičiu šylantis klimatas pasauliui ir žmonijai kelią nenuginčijimą žalą. Reaguodama į susiklosčiusią planetos situaciją ir siekdama vystyti tvarų bei socialiai atsakingą verslą, 2017 m.

„Carlsberg“ įmonių grupė pradėjo įgyvendinti aplinkosauginę tvarumo programą „Kartu link nulio“ (angl. *Together Towards Zero*). „Kartu link nulio“ – yra tarsi atsakas į didėjantį vartotojų poreikį gaminti tvarius produktus, kai susiduriama su tokiais pasaulinio masto iššūkiais, kaip klimato kaita, vandens stygius ir visuomenės sveikatos problemos. Ši programa parengta bendradarbiaujant su pasaulio ekspertais, tarp kurių – „Carbon Trust“, Pasaulio gamtos fondas (WWF), ir yra tiesiogiai orientuota į JTO darnaus vystymosi tikslus.

Kertiniai programos tikslai – nulis CO₂ pėdsako, nulis vandens švaistymo, nulis neatsakingo vartojimo, nulis nelaimingų atsitikimų – tiesiogiai atliepia JTO iškeltus prioritetus. Tokiu būdu tarptautinė „Carlsberg“ įmonių grupė prisideda prie Paryžiaus klimato kaitos susitarimo ir bendro pasaulinio siekio gerinti mus supančią aplinką.

Programos „Kartu link nulio“ dėka numatyta iki 2022 m. naudoti vien tik iš atsinaujinančių šaltinių gautą energiją ir iki 2030 m. pasiekti nulinę anglies dvideginio emisiją į aplinką bei perpus sumažinti sunaudojamo vandens kiekį. Užsibrėžti tikslai gyvendinami visose įmonių grupės alaus daryklose, taip pat ir bendrovėje „Švyturys-Utenos alus“.

UAB „Švyturys-Utenos alus“ indėlis tvarumo programoje

Kiekviena pramonės šaka turi keistis kartu su vartotoju, kuriam rūpi žalias ir tvarus rytojus. Šiuo tikslu UAB „Švyturys-Utenos alus“ savanoriškai prisijungė prie Paryžiaus klimato kaitos susitarimo tikslų įgyvendinimo ir iki 2030 m. siekia sumažinti į aplinką išmetamą CO₂ iki nulio bei tapti draugiškiausiu gamtai aludariu Lietuvoje.

Ambicingiems įsipareigojimams pasiekti, bendrovė sėkmingai įgyvendina šiuos tvarumo programos „Kartu link nulio“ tikslus:

Iki 2022 m.

- 100 % elektros energijos tik iš atsinaujinančių energijos šaltinių
- 50 % mažiau išmetamo CO₂ alaus daryklose
- 15 % mažiau CO₂ alaus kelyje iki vartotojo
- 25 % mažiau sunaudojamo vandens alaus daryklose
- vandens suvartojimas alaus daryklose iki 2,87 hl/hl
- mažiau neatsakingo vartojimo
- nulis nelaimingų atsitikimų

Iki 2030 m.

- 0 % išmetamo CO₂ alaus daryklose
- 30 % mažiau CO₂ alaus kelyje iki vartotojo
- 50 % mažiau sunaudojamo vandens alaus daryklose
- vandens suvartojimas alaus daryklose iki 1,7 hl/hl
- mažiau neatsakingo vartojimo
- nulis nelaimingų atsitikimų

AMBICINGI TIKSLAI

Nulis CO₂ pėdsako

(#7 ir #13 JTO tikslai)

CO₂ įtaka klimato kaitai

Anglies dioksido, arba kitaip CO₂, koncentracija Žemės atmosferoje šiuo metu yra aukščiausia per 650 000 metų, o pagrindinė to priežastis – iškastinio kuro deginimas. Skaičiuojama¹, kad visame pasaulyje dėl CO₂ išmetimo į atmosferą sukeliama per 60 % sustiprinto šiltnamio efekto, tiesiogiai spartinančio klimato kaitą. Šalyse, kuriose pramonės sektorius itin stiprus, išmetamo CO₂ kiekis sudaro daugiau kaip 80 % šiltnamio efektą sukeliančių dujų. Tuo tarpu Lietuvoje, remiantis 2018 m. duomenimis², CO₂ emisija sudaro 67,7 % viso šalies atmosferoje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio.

CO₂ mažinimo tikslai

Savanoriškai prisidėdama prie Paryžiaus susitarimo dėl klimato kaitos įgyvendinimo ir būdama atsakinga pramonės sektoriaus atstovė, UAB „Švyturys-Utenos alus“ alus kelia ambicingus išmetamo CO₂ kiekio mažinimo tikslus.

Iki 2022 m.³

- 100 % energijos iš atsinaujinančių energijos šaltinių
- 50 % mažiau išmetamo CO₂ alaus daryklose
- 15 % mažiau CO₂ alaus kelyje iki vartotojo

Iki 2030 m.⁴

- 0 % išmetamo CO₂ alaus daryklose
- 30 % mažiau CO₂ alaus kelyje iki vartotojo

Pirmoji „Carbon neutral“ alaus darykla Lietuvoje

Įgyvendinant išmetamo CO₂ kiekio mažinimo tikslus, „Kartu link nulio“ reikšmingai žengta jau ir dabar. **Nuo beveik 6 milijonų tonų anglies dvideginio emisijos 2015-iais, UAB „Švyturys-Utenos alus“ daryklose šis rodiklis sumažėjo iki 150 tūkst tonų 2020 metais, kai „Utenos darykla“ pilnai visus metus dirbo naudodama 100 % energiją iš atsinaujinančių energijos šaltinių.**

„Utenos alaus“ daryklai, „Carlsberg“ įmonių grupės 2019 m. tvarumo ataskaitos duomenimis, oficialiai **suteiktas „carbon neutral“ statusas**. Pastarasis patvirtina, jog „Utenos alaus“ darykloje naudojama energija yra neutrali CO₂ požiūriu, todėl gamyba joje vykdoma neteršiant atmosferos pridėtinu anglies dioksidu, naudojant tik atsinaujinančius energijos šaltinius. Be „Utenos alaus“ daryklos, visoje grupėje šį statusą turi tik Švedijoje veikianči Falkenbergo darykla ir dar trys Vakarų Europoje esančios vandens valymo stotys. Mūsų šalies mastu – tai vienintelė alaus darykla, kuriai suteiktas toks įvertinimas.

Produkcijai žymėti – specialus ženklas

Siekiant atkreipti vartotojų dėmesį ir išryškinti UAB „Švyturys-Utenos alus“ indėlį į aplinkosaugą, „Utenos alaus“ darykloje pagamintai produkcijai žymėti suteiktas specialus ženklas – **„Produktas, sukurtas naudojant 100 % žaliąją energiją“**. Pastarasis pabrėžia, jog šiuo ženklu pažymėtai produkcijai pagaminti naudojama CO₂ požiūriu neutrali energija, kuri nepalieka jokio anglies dioksido pėdsako atmosferoje ir neteršia aplinkos.

¹ <http://klimatas.gamta.lt/cms/index?rubricId=b9b37eae-b305-46a5-b794-d3d49c10c57d>

² <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/klimato-kaita/sesd-apskaitos-ir-prognoziu-ataskaitos-nacionaliniai-pranesimai>

³ Palyginti su 2015 m.

⁴ Palyginti su 2015 m.

Žalioji energetika

„Utenos alaus“ darykla dalį reikalingos elektros energijos pasigamina pati. 2018 m. ant pačios daryklos stogo įrengta viena didžiausių Lietuvoje – 3703 saulės energijos modulių, 13 000 kv. m ploto 1 MW galios – saulės jėgainė, kuri per metus sugeneruoja apie 14 % visos daryklos veiklai reikalingos elektros energijos. Likus elektros energijos dalis yra perkama iš žaliosios energijos gamintojų (vėjo, saulės, vandens). Žalioji energija yra patvirtinama „Certificate of Origin for green electricity“ sertifikatais.

Nuosavoje saulės jėgainėje gamindama elektros energiją, UAB „Švyturys-Utenos alus“ yra Pažangios energijos klubo narys, kuris kartu prisideda ir prie Lietuvos įsipareigojimų pagal ES Direktyvą Nr. 2012/27/ES vykdymo. Remiantis „Energinės skirstymo operatoriaus“ duomenimis, „Utenos alaus“ darykloje įdiegtomis priemonėmis nuo saulės jėgainės įrengimo sutaupyta 2773 MWh iš 11674 TWh, kuriuos Lietuva siekė sutaupyti iki 2020 m.

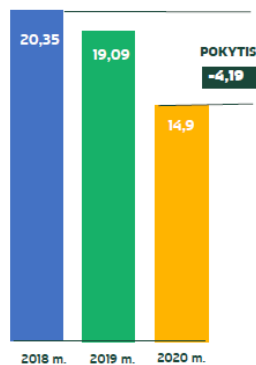
Be to, remiantis „Utenos šilumos tinklų“ duomenimis, 97,8 % „Utenos alaus“ darykloje 2019 m. suvartotos šilumos, įskaitant ir garo, energijos taip pat – žalia, pagaminta iš neiškastinio kuro, t. y. naudojant biokurą.

Energijos taupymas

Šiluminė energija

ŠILUMINĖ ENERGIJA,

Kwh/hl

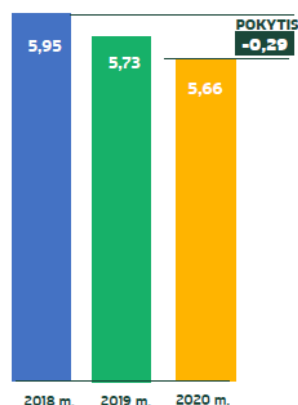

Siekiant tvaresnio šilumos energijos naudojimo, 2019 m. „Utenos darykloje“ įgyvendintas karštų (>60 °C) paviršių (virimo katilų, vamzdžių ir kt.) izoliavimas, padedantis sutaupyti 770 MWh per metus. „Utenos alaus“ darykloje 2020 m. įrengta ir energijos atgavimo sistema, kuri garo energijos suvartojimą virimo skyriuje sumažina iki 33 %, arba 3432 MWh, per metus.

Elektros energija

ELEKTROS ENERGIJA,

Kwh/hl

Variklių atnaujinimas:

Tvarumo link „Utenos alaus“ darykloje žengta ir atnaujinant senus elektros variklius. Apskaičiuota, kad pakeisti seni varikliai į šiuolaikiškus aukštesnės efektyvumo klasės IE3 elektros variklius per metus padeda sutaupyti 180MWh elektros energijos.

Elektriniai keltuvai:

„Utenos alaus“ daryklos sandėliuose atsisakyta neigiamą poveikį aplinkai turinčių dujinių-benzininių krovinių keltuvų. Vietoj jų naudojami aplinkai draugiški 27 elektriniai keltuvai. Skaičiuojama, kad per metus ši ekologiška technika padeda sutaupyti beveik 63 tūkst. eurų.

LED apšvietimas:

„Utenos alaus“ darykloje, gamyboje ir sandėlyje, pereita prie elektros energiją taupančio LED apšvietimo ir išmaniųjų šviestuvų. Apskaičiuota, kad tai padeda sutaupyti 400 MWh elektros energijos per metus.

Naujos kartos šaldytuvai:

Mažinant poveikį aplinkai ir taupant elektros energiją, „Utenos alaus“ darykloje atnaujinti seni šaldytuvai. Pastarieji pakeisti į naujos kartos šaldymo įrenginius, kurie nenaudoja aplinkai žalingų dujų, o jų energijos suvartojimas 5 kartus mažesnis nei tradicinių šaldytuvų.

Šalčio kompresorinės modernizavimas:

Siekiant sumažinti „Utenos alaus“ darykloje patiriamus elektros energijos nuostolius, atliktas ir šalčio kompresorinės modernizavimas (įdiegtas papildomas našus kompresorius, dar vienas kondensatorius – išgarintojas ir valdymas pagal šlapio termometro temperatūrą). Apskaičiuota, kad šis modernizavimas padeda sutaupyti 304 MWh elektros energijos per metus.

PET butelių krosnies pūtyklos modernizavimas:

Prisidedant prie CO₂ emisijos mažinimo, „Utenos alaus“ darykloje modernizuota PET butelių pūtyklos krosnis. 181 MWh per metus – tiek elektros energijos per metus padeda sutaupyti įgyvendinti modernizacijos sprendimi.

Angliarūgštės atgavimo sistema

Alaus gamybos proceso metu natūraliai susidaro angliarūgštė, arba CO₂. Siekiant sumažinti alaus virimo procese į aplinką patenkančio CO₂ praradimą, „Utenos alaus“ darykloje iki 2024 m. planuojama įrengti angliarūgštės atgavimo sistemą. Numatoma, kad ši sistema padės „surinkti“ natūraliai susidariusią angliarūgštę, ją išvalyti ir vėl grąžinti į gamybos procesą. Įrengus šią sistemą, „Utenos

alaus“ daryklai nebebus poreikio pirkti iš partnerių gazuotiems gėrimams naudojamos angliarūgštės, o daryklos tarša sumažės net 2500 tonų CO₂ per metus.

Plastikas

Paliekamą CO₂ pėdsaką UAB „Švyturys-Utenos alus“ jau ne vienerius metus siekia mažinti ir plastiko naudojimo srityje. Kasmet vis daugiau dėmesio skiriama plastiko žaliavoms, jų kokybei, perdirbtos žaliavos panaudojimui, bendrai pakuotės įtakai aplinkai. Vis tik pagrindiniai technologiniai sprendimai yra nukreipti į paties plastiko kiekio mažinimą: bendradarbiaujant su tiekėjais, gamyboje pereinama prie vis lengvesnių PET ruošinių, kamštelių ir plonesnių plėvelių. Skačiuojama, kad vien 2019 m. taikant įvairius tvarumo sprendimus UAB „Švyturys-Utenos alus“ sunaudojamo plastiko kiekį pavyko sumažinti daugiau kaip 140 tonų.

Plastiko kiekio mažinimas ruošiniuose

Pirmasis UAB „Švyturio-Utenos alaus“ ruošinių lengvinimo projektas, bendradarbiaujant su ilgamečiu partneriu UAB „Putokšnis“, įgyvendintas 2014 m., kuomet buvo pereita nuo sunkesnio ruošinio kakliuko prie lengvesnio. Šis sprendimas PET butelių pakuotę padėjo palengvinti 6 %, o PET žaliavos poreikį sumažinti maždaug 80 tonų per metus.

Sukūrus naujus ruošinių dizainus, 2018 m. išlengvintas 0,5 litro negazuoto vandens butelis, 2019 m. – 1,5 litro vandens, vandens su skoniu ir vaisvandenių buteliai, taip pat atrastas technologinis sprendimas 1 litro alaus pakuotės ruošiniui palengvinti. Skačiuojama, kad naudojant vis lengvesnius PET ruošinius, per kelerius metus 1 litro buteliuką pavyko palengvinti 20 %, o 0,5 litro (ruošinį palengvinus nuo 22 g iki 14 g) – beveik 40 %. Vien 2019 m. dėl lengvesnių PET ruošinių sunaudota 9,6 tonų mažiau plastiko, palyginti su 2018 m. 2020 m. buvo toliau tęsiami veiksmai lengvinant įvairius PET ruošinius, kurie padėjo sutaupyti dar 51 toną plastiko, arba 4,7% nuo viso metinio poreikio.

Tuo tarpu perėjus prie naujo PET butelių kakliuko standarto PCO1881, atsirado galimybė naudoti žemesnius – 15 % mažiau plastiko turinčius – kamštelius. Nuo 2018 m. šis sprendimas kasmet leidžia sutaupyti dar apie 18,5 tonų plastiko.

Išlengvinti buteliai yra stiprūs, tvarūs, išlaikantys angliarūgštę ir produkto skonio savybes. Todėl UAB „Švyturys-Utenos alus“ rinkai gali pasiūlyti produktus lengvesnėje pakuotėje, kuri neturi jokios įtakos išpilstyto produkto kokybei.

rPET kiekio ruošiniuose didinimas

2019 m. Europos Komisijos patvirtinta direktyva įpareigojo gamintojus, pilstančius produkciją į PET butelių pakuotę, pradėti naudoti ne mažiau nei 25 % perdirbto plastiko PET buteliuose iki 2025 m. ir ne mažiau nei 30 % iki 2030 m. Šiuo metu yra testuojami UAB „Švyturys-Utenos alus“ produkcijai skirti nauji ruošiniai, kuriuose panaudota iki 25 % perdirbto – rPET – plastiko. Numatoma, kad bendrovės naudojamose PET butelių pakuotėse 25 % rPET kiekio sudarys iki 2025 m.

„Popierinio“ butelio prototipas

Žiūrint į ateities (10–20 m.) perspektyvą, numatoma, kad plastiko panaudojimo pasaulio alaus pramonėje derėtų visai atsisakyti arba plastikas turėtų būti 100 % perdirbamas. Puoselėdami vizionieriškas idėjas ir laikydami tvarumo principų, „Carsberg“ įmonių grupės mokslininkai jau dabar kuria „popierinio“ alaus butelio prototipą. Butelio prototipas yra pagamintas iš perdirbamo medžio pluošto, o jo viduje – pristatytos 2 inovatyvių „vidinių membranų“ variacijos. Pastarosios yra pagamintos iš perdirbto PET polimero plėvelės ir biopagrindu pagamintos PEF polimero plėvelės, jos – ne tik draugiškesnės aplinkai, bet ir leidžia tinkamai butelyje išlaikyti alų, nekeičiant jo savybių.

Mažiau plastiko turinčių pakavimo plėvelių naudojimas

Be PET pakuočių, UAB „Švyturys-Utenos alus“ gamyboje naudoja ir įvairią plastikinę plėvelę, skirtą produktams supakuoti. Tai skaidria plėvele aptrauktos 24 skardinių dėžutės, 6 ar 24 PET butelių pakuotės, spalvota plėvele aptrauktos įvairios skardinių ar stiklo butelių pakuotės bei vadinamoji „strech“ plėvelė, kuria apšukamos supakuotos paletės su produktais. Siekiant sumažinti sunaudojamo

plastiko kiekius, pradėta naudoti 15–25 % plonesnės, tačiau kartu ir daug stipresnės, partnerio UAB „Umaras“ gaminamos, plėvelės. Apskaičiuota, jog 2019 m. tai padėjo sunaudoti 113,6 tonų mažiau plastiko, palyginti su 2018 m. 2020 m. sutaupyta dar 16,2 tonų plėvelių.

Mažinant paliekamą CO₂ pėdsaką, ieškoma ir kitų pakavimo inovacijų. 2018 m. „Carlsberg“ įmonių grupė pristatė „Multipack“ pakuotę, kuriai naudojama 50–100 % perdirbto plastiko plėvelė. Nustatyta, kad naudojant 100 % perdirbamo plastiko plėvelę išmetama net 60 % mažiau CO₂ nei naudojant visiškai naują pakavimo plėvelę. „Carlsberg“ įmonių grupė jau dabar dalyje savo daryklų įdiegė naujos kartos skardinių pakavimo sprendimą – „Snap Pack“. Ši technologija mažais klijų lašeliais leidžia tarpusavyje sutvirtinti 6 skardines ir vienoje pakuotėje sunaudoti net 76 % mažiau plastiko. 2020 m. „Snap Pack“ pakuotės pasirodė ir Lietuvos rinkoje.

Atliekų tvarkymas

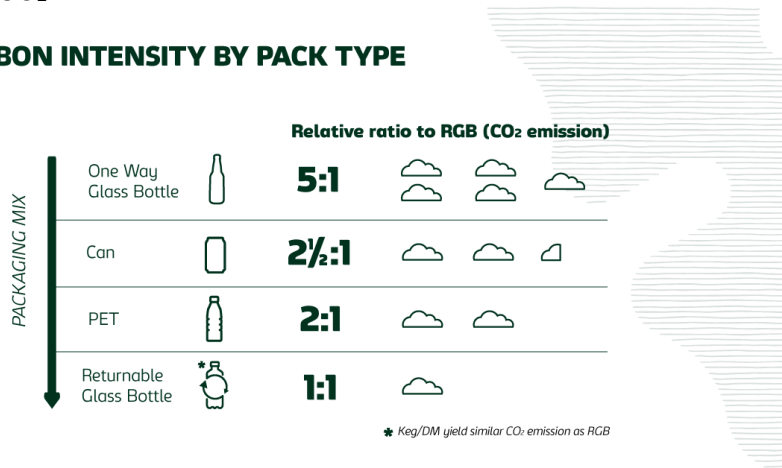
Visoje „Švyturys-Utenos alus“ bendrovėje, įskaitant gamyklas ir biurus, išrūšiuojama net 86 % atliekų (stiklo, plastiko, kartono), likę 14 % – mišrios komunalinės atliekos.

Visos plastiko atliekos, susidarancios gamybos metu UAB „Švyturys-Utenos alus“ daryklose, yra rūšiuojamos ir perduodamos pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų tvarkytojams. Didžioji plastiko atliekų puikiai tinka antriniam perdirbimui, pavyzdžiui, PET butelių plastikas yra perdirbamas ir vėl panaudojamas naujų butelių gamybai.

Laikantis žiedinės ekonomikos principų ir siekiant sumažinti paliekamą CO₂ pėdsaką, visa UAB „Švyturys-Utenos alus“ produkcijos tara (plastiko, stiklo pakuotės ir skardinės) dalyvauja vienkartinį gėrimų pakuočių užstato sistemoje. Dalyvavimas šioje sistemoje užtikrina vienkartinį pakuočių grąžinimą ir pakartotinį panaudojimą perdirbant. Taip surinkta tara paverčiama antrinėmis žaliavomis, mažinamas naujų žaliavų poreikis bei energijos sąnaudos, o kartu ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos.

Tai patvirtina ir „Carlsberg“ įmonių grupės atliktas tyrimas, kuris atskleidė, kad gėrimų pramonėje didžiausią CO₂ pėdsaką palieka ne plastiko pakuotės, o vienkartiniai stiklo buteliai (pavyzdžiui, vyno ir stipriųjų gėrimų). Pastarieji nedalyvauja užstato sistemoje, todėl vieną kartą panaudoti yra tiesiog išmetami. Lyginant su užstato sistemoje dalyvaujančiais stiklo buteliais, tokia tara sukuria net 5 kartus daugiau CO₂.

CARBON INTENSITY BY PACK TYPE

Nulis vandens švaistymo

#6 JTO tikslas

Gėlo vandens trūkumas

Alaus virimo procesas neįmanomas be vandens: jis būtinas tiek paties gėrimo gamybai, tiek techniniam valymui alaus virimo metu. Tačiau spartėjant klimato kaitai, dažnėjant sausroms, ekstremaliems karščiams, gėlo vandens išteklių visame pasaulyje tampa vis labiau riboti ir kelių ne menką susirūpinimą. Situaciją sunkina ir tai, kad daugelyje pasaulio vietų vandens išteklių valdomi netinkamai. Pasaulinio ekonomikos forumo duomenimis, su gėlo vandens trūkumu, bent epizodiškai, jau dabar susiduria apie 40 % Žemės gyventojų, o ateityje numatoma, kad gėlo vandens poreikis tik didės. Štai kodėl gėrimų pramonės sektoriui, net jei Lietuvoje kol kas gėlo vandens stygius mažai juntamas, būtina nedelsiant ieškoti sprendimų, kurie padėtų maksimaliai padidinti tvaraus vandens panaudojimo efektyvumą.

Vandens švaistymo mažinimo tikslai

Siekdama sumažinti alaus gamybos procese naudojamo vandens sąnaudas ir prisidėti prie klimato kaitos padarinių švelninimo, UAB „Švyturys-Utenos alus“ kelia šiuos trumpalaikius ir ilgalaikius tikslus:

Iki 2022 m.⁵

- 25 % mažiau sunaudojamo vandens alaus daryklose
- vandens suvartojimas alaus daryklose iki 2,87 hl/hl

Iki 2030 m.⁶

- 50 % mažiau sunaudojamo vandens alaus daryklose
- vandens suvartojimas alaus daryklose iki 1,7 hl/hl

Įgyvendinti išsikeltus vandens sąnaudų mažinimo tikslus UAB „Švyturys-Utenos alus“ siekia dviem būdais: 1) kuo mažiau prarandant vandens alaus virimo procese ir 2) vandenį naudojant pakartotinai.

Optimizuotas vandens naudojimas

„Utenos alaus“ darykloje vandens sąnaudų mažinimas bei efektyvesnis jo panaudojimas yra pagrįstas gamybos įrengimų optimizavimu ir atnaujinimu.

Butelių plovimo įrengimų modernizavimas

2019 m. „Utenos alaus“ darykloje, bendradarbiaujant su technikos gamintojais, optimizuoti butelių plovimo įrengimas. Optimizacijos metu sutrumpintas įrengimo purškimo laikas sustojus, įdiegti taupesni mažesnio diametro purkštukai ir sumažintas paduodamo vandens į įrengimą srautas.

Skaičiuojama, kad šio įrengimo atnaujinimas vien per pusmetį leidžia sutaupyti 5 % garo sąnaudų (1094 MWh elektros energijos) bei 4,5 % vandens sąnaudų (8333 m³).

Siekiant dar labiau sumažinti vandens sąnaudas, butelių plovimo įrengime taip pat sukurtas ir visiškai naujas technologinis sprendimas – lengvesni, naujo dizaino butelių „lizdai“. Skaičiuojama, kad šis atnaujinimas „Utenos alaus“ daryklai leidžia sutaupyti 400 MWh garo ir 6 000 m³ vandens per metus.

Pakartotinis vandens panaudojimas

„Utenos alaus“ darykloje siekiama laikytis tvaraus, daugkartinio vandens panaudojimo praktikos. Atsižvelgiant į tai vanduo iš gamybinių procesų yra dar kartą panaudojamas techniniams procesams, tokiems kaip įrengimų plovimas, siurblių aušinimas ir t. t.

UAB „Švyturys-Utenos alus“ nuolat ieško būdų ir tobulina procesus, kaip taupiau ir tvariau panaudoti palyginti švarų, tik kartą panaudotą vandenį. Gamybos proceso metu nemaža dalis išteklių yra naudojama išplautiems buteliams bei skardinėms skalauti. Šis kartą panaudotas vanduo yra tinkamas kitiems techniniams procesams, pavyzdžiui, gamybos patalpoms valyti ar taros dėžėms plauti.

Skaičiuojama, kad „Utenos alaus“ darykloje per metus pakartotinai sunaudojama net 40 000 m³ vandens. Vien skardinių skalavimo vandens pakartotinis naudojimas leidžia sutaupyti 13 000 m³ per

⁵ Palyginti su 2015 m.

⁶ Palyginti su 2015 m.

metus, o butelių skalavimo vanduo, naudojamas butelių dėžėms plauti, vandens sąnaudas sumažina dar 2000 m³ per metus.

„Utenos alus“ darykloje pradėjus gaminti nealkoholinį alų, 2021–2022 m. šiame įrenginyje vanduo iš gamybos procesų taip pat planuojamas naudoti pakartotinai techniniuose procesuose. Skaičiuojama, kad toks pakartotinis naudojimas leis sutaupyti dar 14 000 m³ vandens per metus.

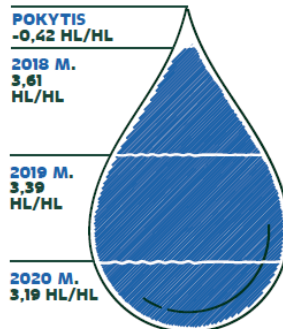
Vandens sąnaudų mažinimo pasiekimai

Įgyvendindama vandens sąnaudų mažinimo tikslus, UAB „Švyturys-Utenos alus“ lyderiauja Baltijos šalyse – 2020 m., palyginti su 2018 m. rezultatais, vandens suvartojimą darykloje sumažino nuo 3,61 hl/hl iki 3,19 hl/hl, arba 12 %.

12 %

2020 M. MAŽIAU
IŠŠVAISTOMA
VANDENS VS 2018

VANDENS SUVARTOJIMAS

Nulis neatsakingo vartojimo

(#3 JTO tikslas)

Būdama socialiai atsakinga gėrimų pramonės gamintoja, UAB „Švyturys-Utenos alus“ drauge su „Carlsberg“ įmonių grupe įsipareigoja prisidėti prie neatsakingo vartojimo problemos šalyje mažinimo.

Suteikia galimybę rinktis

2019 m. vasarą atliktas „Spinter“ tyrimas apie nealkoholinio alaus skonio vertinimą ir vartojimo įpročius atskleidė, jog apklausoje dalyvavę Lietuvos gyventojai šį gėrimą dažniausiai renkasi racionaliai dėl jiems patinkančio skonio (75 % apklaustųjų nuomone). Šio tyrimo metu kartu paneigtas faktas, kad nealkoholinio alaus populiarumą lemia įsigalioję alkoholio prekybos ribojimai, kuomet nealkoholinis alus tampa vartotojų spontaniiniu pasirinkimu nesant galimybei įsigyti įprasto alaus. Tai dar kartą patvirtina, kad nealkoholinis alus mūsų šalies rinkoje įtvirtina vis stipresnes pozicijas dėl išaugusio vartotojų sąmoningumo ir natūralaus poreikio turėti „saugią“ alternatyvą.

Atsižvelgdama į šiandieninio vartotojo portretą ir būdama atsakingo verslo atstovė UAB „Švyturys–Utenos alus“ siekia užtikrinti, kad kiekvienas Lietuvos vartotojas turėtų galimybę į nealkoholinio alaus pasirinkimą. Tad vienas iš jo prioritetinių tikslų – pasirūpinti, jog visose prekybos vietose, kur tiekama UAB „Švyturys-Utenos alus“ produkcija, šalia įprasto alaus būtų pateikta ir nealkoholinio alaus alternatyva.

Ir nors remiantis 2019 m. duomenimis, didžiuosiuose šalies miestuose nealkoholinio alaus pardavimų svoris yra dvigubai didesnis nei kaimo vietovėse, tikimasi, kad sąmoningumas, o kartu su juo ir nealkoholinio alaus populiarumas augs ir Lietuvos regionuose.

Nulis nelaimingų atsitikimų

(#8 JTO tikslas)

Darbo saugos tikslai

Siekdama įgyvendinti „Kartu link nulio“ programos tikslus, UAB „Švyturys-Utenos alus“ drauge su „Carlsberg“ įmonių grupe kelia ambicingus, darbuotojų saugą ir sveikatą užtikrinančius trumpalaikius (2022 m.) ir ilgalaikius (2030 m.) tikslus – nulis nelaimingų atsitikimų įmonėje.

Darbo saugos ir sveikatos politika

Darbuotojų sauga ir sveikata yra vienas svarbiausių UAB „Švyturys-Utenos alus“ veiklos prioritetų, kuriam gamybos įmonė skiria ypatingą dėmesį. Tam, kad darbuotojai nesusižeistų aplinkoje, kurioje nuolat vyksta dinamiškas gamybos procesas – veikia gėrimų pakavimo linijos, dirbama su krovniais, keltuvais – kyla nemenkas iššūkis užtikrinti saugumą. Todėl norint pasiekti gerų rezultatų sauga darbe turi būti ne abstraktus tikslas, bet kryptingai įgyvendinama politika ir kiekvieno darbuotojo asmeninė vertybė.

Darbuotojų sauga ir sveikata įmonėje yra valdoma pagal tarptautiniu mastu pripažintą darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos modelį ir geriausius praktikos pavyzdžius, vadovaujantis šiais standartais:

- **KOKYBĖS** (LST EN ISO 9001:2015)
- **MAISTO SAUGOS** (FSSC 22000)
- **DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS** (LST ISO 45001:2008)
- **APLINKOS APSAUGOS** (LST EN ISO 14001:2015)

Pagrindinis UAB „Švyturys-Utenos alus“ tikslas darbuotojų saugos ir sveikatos srityje – vykdyti nuolatinę prevenciją, kad neįvyktų nė vienas nelaimingas atsitikimas darbe. Atsižvelgiant į tai „Utenos alaus“ darykloje sėkmingai veikia pranešimų apie galimas pavojingas situacijas sistema. Ji įtraukia darbuotojus į nuolatinį profesinės rizikos vertinimą, padeda surinkti informaciją apie gamybos ir logistikos padaliniuose išskylančius darbų saugos pavojus. Taip pat leidžia numatyti tinkamas prevencines priemones ir nuosekliai jas įgyvendinti, pasitelkiant darbuotojų patirtį, pastebėjimus ir pasiūlymus.

Kiekvienam daryklos darbuotojui asmeniškai įpareigota per metus pateikti mažiausiai 6 pranešimus apie nesaugias darbo sąlygas ir nesaugų elgesį darbe. 2020 m. „Utenos alaus“ darykloje iš viso gauta 800 pranešimų, o logistikos sandėlyje – 514 pranešimų apie galimas pavojingas situacijas. 85 % iš šių situacijų pašalinta.

UAB „Švyturys-Utenos alus“ darbuotojų įsitraukimas, įgyvendinant šią darbo saugos prevenciją, siekia 90 % ir patvirtina, kad galimai pavojingų situacijų fiksavimas darbo aplinkoje yra itin efektyvi priemonė.

3 metai be nelaimingų atsitikimų

Kryptingai įgyvendinamą darbo saugos politiką atspindi ir rezultatai – „Utenos alaus“ daryklos gamybos skyriuje jau daugiau kaip 3 metus dirbama be nelaimingų atsitikimų. Pagal šį pasiekimą „Utenos alaus“ darykla pirmauja visoje „Carlsberg“ įmonių grupėje, aplenkusi kolegas tiek

Skandinavijoje, tiek tokiose šalyse kaip Vokietija ar Šveicarija. Pavyzdžiui, 2017 m., „Carlsberg“ Vakarų Europos regione tik 6 darykloms pavyko be nelaimingų atsitikimų išdirbti ištikus metus.

5 saugos prioritetinės sritys

Palaikyti aukštus darbo saugos rodiklius UAB „Švyturys-Utenos alus“ darbuotojams padeda ir visoje „Carlsberg“ įmonių grupėje puoselėjamos šios 5 darbo saugos taisyklės:

- #1. Visada laikykitės saugaus eismo taisyklių (tiek įmonės viduje, tiek kelyje)
- #2. Visada laikykitės nustatytų saugaus įrenginių išjungimo bei žymėjimo procedūrų
- #3. Niekada nepažeiskite įrengimų apsaugų, blokavimo draudimų
- #4. Visada laikykitės darbo aukštyje saugumo reikalavimų
- #5. Visada laikykitės saugaus įėjimo į uždara erdvę (katilus, šulinius ir kt.) procedūrų.

Pastarosios atspindi esminį įmonės darbo saugos principą, jog visų nelaimingų atsitikimų galima išvengti – tereikia galimas grėsmes numatyti iš anksto. Atsižvelgiant į tai šios 5 taisyklės yra nuolat integruojamos į daryklos darbuotojų mokymus ir jų griežtai laikomasi kasdienėje veikloje.

Darbu saugos būklės gerinimas

Aukštiems darbo saugumo rodikliams palaikyti – būtinos kasmetės investicijos į darbų saugą ir darbuotojų sveikatą gerinančias priemones. Skaičiuojama, kad UAB „Švyturys-Utenos alus“ darbuotojų saugos ir sveikatos priemonėms yra skyrusi per 500 000 Eur, o įmonėje įgyvendinami šie saugos standartai ir programos:

- Darbas aukštyje
- Eismo rizika
- Rangovų valdymas
- Vizualizacija ir komunikacija
- Pranešimas apie incidentus ir jų tyrimas
- Įrengimų išjungimas ir ženklavimas
- Darbas uždaroje erdvėje

ATSAKINGAS VERSLAS

Atsakingos veiklos principai ir filosofija

Skaidrumas ir antikorupcija

UAB „Švyturys-Utenos alus“ siekia vystyti verslą laikydamosi aukščiausio lygio sąžiningumo principų, todėl 2016 m. šūkiu „Gyvenkite pagal mūsų kompasą“ patvirtino atnaujintą požiūrį į verslo etiką, kurioje numatomi elgesio, įmonės išorės partnerių, tiekėjų standartai. Naujasis kodeksas buvo pristatytas remiantis 14 temų – nuo įstatymų iki atsakingo alkoholio vartojimo. Šio atnaujinimo tikslas yra siekti vientisumo ir sąžiningumo visoje organizacijos veikloje. Bendrovė nuolat organizuoja informavimo didinimo programas, elektroninius ir tiesioginius mokymus.

Atsakingi šaltiniai

UAB „Švyturys-Utenos alus“, turėdama gausų partnerių tinklą, įsipareigoja užtikrinti, kad būtų remiamasi aukštos kokybės standartais, kurių siekia ir pati darykla. Įmonei svarbu, jog tiekėjo požiūris atitiktų keliamus standartus, o sutarčių dalis apima šias temas: darbo ir žmogaus teises, sveikatą ir saugumą, aplinkosaugą, verslo etiką. UAB „Švyturys-Utenos alus“ organizuoja kokybės auditus ir stebėsenas, kaip pasirinktose tiekimo įmonėse veikia socialinė atsakomybė, ar laikomasi sutartų veiklos principų.

Produkto kokybė ir saugumas

UAB „Švyturys-Utenos alus“ ypatingą dėmesį skiria gamybos proceso kokybės stebėjimui. Siekiama, kad receptai griežtai atitiktų keliamus reikalavimus ir produkto specifikacijas. Bendrovė sėkmingai investuoja į produkcijos ir gamybos proceso technologijas ir naujoves. Atlikti patobulinimai ir ISO 9001 standartas UAB „Švyturys-Utenos alus“ leido išplėsti eksportui gaminamo alaus dalį. Unikalus receptas užtikrina produktų išskirtinį skonį ir išvaizdą, todėl „Carlsberg“ įmonių grupės centrinėje laboratorijoje Danijoje ekspertai kasmet patikrina apie 2,2 tūkst. alaus mėginių, siekiant klientams tiekti saugius ir aukštos kokybės produktus.

Atvirumas visuomenei

UAB „Švyturys-Utenos alus“ vadovaujasi atvirumo visuomenei principais – suteikia galimybę Lietuvos gyventojams bei šalies svečiams apsilankyti „Utenos alaus“ ir „Švyturys Brewery“ daryklose. Jose galima iš arti pamatyti, kaip verdamas alus, sudalyvauti edukacinėse programose ir pabendrauti su pačiais aludariais. Bendrovė yra atvira klientams, todėl pastebėjus produkcijos kokybės neatitikimus arba pažeidimus, skatina apie tai pranešti nemokama kokybės linija.

Rūpestis darbuotojais

Kiekvienais metais UAB „Švyturys-Utenos alus“ stengiasi skirti vis daugiau dėmesio ir išteklių savo darbuotojams. Tai – vienas iš bendrovės socialinės apsaugos tikslų. Tikima, jog gera darbuotojų savijauta, skatinamas kūrybiškumas, jiems suteikiamos papildomos žinios ir kompetencijų ugdymas ne tik užtikrina komfortiškas darbo sąlygas, bet ir yra vienas pagrindinių veiksmų, garantuojančių ilgalaikę verslo sėkmę.

„Triple A“ veiklos modelis

Vykdomoje bendrovės atsakingo verslo politikoje daug dėmesio skiriama darbo ir žmogaus teisėms. Siekiame užtikrinti saugią ir sveiką darbo aplinką, kurioje visi darbuotojai galėtų parodyti savo gebėjimus. Šiuo tikslu 2016 m. bendrovėje buvo pristatytas „Triple A“ veiklos modelis. Šio modelio esmė yra skatinti tam tikras darbuotojų savybes darbinėje aplinkoje bei palengvinti komandinį darbą, asmeninių užduočių planavimą ir įgyvendinimą, komandos vystymą ir ugdymą.

„Triple A“ modelis yra taikomas visoje „Carlsberg“ įmonių grupėje. Šis modelis skaidomas į tris „A“ segmentus:

- 1xA: *Alignment* – Susiderinimas
Aiškūs, konkretūs susitarimai, bendradarbiavimas ir konstruktyvios diskusijos, vedančios prie konkrečių veiksmų.
- 2xA: *Accountability* – Atskaitomybė
Drąsus atsakomybės prisiėmimas, atsakingas darbo planavimas ir jokio „ne-mano-bėdos“ požiūrio.
- 3xA: *Action* – Veiksmai
Pilnai įgyvendinami planai ir sprendimai, įveikiant iškilusias problemas užuot ieškojus pasiteisinimų.

OUR ROLE IS TO HELP EMBED A TRIPLE A CULTURE

SUSIDERINIMAS	ATSKAITOMYBĖ	VEIKSMAI
<p>Aš suprantu iškelto tikslus ir tai kaip mano prioritetais užtikrinu jų įgyvendinimą.</p> <p>Aš proaktyviai bendradarbiuju su suinteresuotais asmenimis.</p> <p>Aš reikalauju aiškios sprendimų priėmimo ir komunikacijos. Taip pat, man aišku koks mano vaidmuo paremiant jų įgyvendinimą.</p>	<p>Aš demonstruoju atsivairumą, asmeninę atsakomybę ir laiku priimtų sprendimų.</p> <p>Aš planuoju veiksmus, apsvairstau laiką ir resursus kurių poreikis įgyvendinimas.</p> <p>Aš prisimu asmeninę atsakomybę ir įgyvendinu tikslą net kai tai išina už mano atsakomybių ribų.</p>	<p>Aš įgyvendinu sprendimus kokybiškai ir per užsibrėžtą laiką.</p> <p>Aš imusi korekcijų, kuomet mes nukrypstame nuo tikslo.</p> <p>Pergale laikau kai planas pilnai įgyvendinamas, dėl ko kartais, jei to reikalauja situacija, padedu kolegoms pasiekti savo tikslus.</p>
<p>SKATINAMA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konstruktivūs dialogai ir grįžtamasis ryšys • Aiškūs susitarimai vietoje nenumomų • Viena komanda 	<p>SKATINAMA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atsivairumas sprendimui ir jo įgyvendinimui, tačiau nujautimas galimų trūkčių • Asmeninės atsakomybės prisėmimas net sunkioje situacijoje • Komunikacija suinteresuotiems asmenims 	<p>SKATINAMA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Susikonzentruokite į tai kas yra reikalinga norint įgyvendinti tikslus • Nujauskite klientų ir vartotojų poreikius • Ieškokite, dalinkites ir panaudokite geresnius praktikas siekiant didinti efektyvumą
<p>VENGIAMA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vienpusis mąstymas • Nuolatinė diskusija be konkrečių veiksmų • Visų pusių norų užtikrinimas siekiant pusiau optimalių sprendimų 	<p>VENGIAMA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priimtų sprendimų persvarstymas be aiškių priežasčių • Kitų kaltinimas • „Ne mano bėdos“ požiūris 	<p>VENGIAMA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pasiteisinimai • Nesugebėjimas nujauti trūkčių • Nesugebėjimas pranešti apie kylančias problemas laiku

Įgyvendinant „Triple A“ modelį, visoje „Carlsberg“ įmonių grupėje reguliariai vykdomi įvairūs mokymai ir praktiniai renginiai. 2019 m. tokie mokymai buvo surengti ir UAB „Švyturys-Utenos alus“ darbuotojams. Jie vyko Vilniuje, Utenoje ir Klaipėdoje. Užsiėmimų metu darbuotojams buvo skirtos praktinės užduotys, inicijuotos diskusijos, skatinamas gerosios patirties dalijimasis bei plėtojamos žinios apie „Carlsberg“ įmonių grupės propaguojamą darbo kultūrą ir vertybes.

Sąžiningo ir lygiaverčio atlygio sistema

Bendrovė „Švyturys-Utenos alus“ pasisako prieš darbuotojų diskriminavimą ir juos vertina pagal priimamas atsakomybes, kompetencijas bei darbo rezultatus. Visoje bendrovėje veikia sąžiningo ir lygiaverčio atlygio sistema, padedanti puoselėti vidinį teisingumą ir išorinį konkurencingumą remiančius sprendimus.

Dvejus pastaruosius metus (2018 ir 2019 m.) UAB „Švyturys-Utenos alus“ dalyvavo kasmečiuose „Baltic Salary Survey“ organizuojamuose „Lygiaverčio užmokesčio“ apdovanojimuose ir buvo pripažinta kaip viena teisingiausiai atlygių mokančių bendrovių šalyje. 2019 m. UAB „Švyturys-Utenos alus“ šiuose apdovanojimuose, lyginant su 2018 m., pakilo iš ketvirtos vietos į antrą. Iš viso konkurse dalyvavo net 215 įmonių, veikiančių visoje Lietuvoje.

Tokį įvertinimą bendrovei padeda pasiekti ne tik vieninga sistema, bet ir požiūris į savo darbuotojus. Čia nuolat vykdomi nuomonės tyrimai, atskleidžiantys darbuotojų pasitenkinimą kolegomis, vadovais, darbo sąlygomis ir užmokesčio sistema.

Darbuotojų, kurie bendrovėje dirba eilę metų, atlyginimai gali būti šiek tiek mažesni ar didesni lyginat su tais, kurie prisijungia pastaraisiais metais, tačiau siekiama, jog darbo užmokestis būtų peržiūrimas kasmet ir tokie nuokrypiai sumažinami iki minimalių, kiekvienai pozicijai atnaujinant atlyginimo rėžius.

Darbuotojų ugdymas ir naujokų integracijos sistema

Nuo pat pirmųjų darbo akimirų UAB „Švyturys-Utenos alus“ siekia kurti tokią darbo vietos aplinką, kurios nesinorėtų palikti. Visiems naujiems darbuotojams skiriami naujoko gidai, padedantys perprasti bendrovės istoriją, viziją, misiją ir tikslus, palengvinantys adaptacijos bei darbo procesus.. Specialistai ir vadovai turi įžanginį pristatymą, vadovams taip pat taikoma integravimo programa, kai pagal iš anksto sudarytą planą darbuotojas susipažįsta su visų skyrių atstovais ir yra nuosekliai supažindinamas su svarbiausiais kiekvienos funkcijos aspektais.

Kartą ar du kartus per metus bendrovė „Švyturys-Utenos alus“ naujokams organizuoja visų skyrių pristatymus Vilniuje, be to, vyksta ekskursijos ir degustacijos Utenos darykloje.

Tolesniam darbuotojų ugdymui bendrovė taip pat skiria dideles pastangas. UAB „Švyturys-Utenos alus“ nuolat investuoja į savo darbuotojų mokymą ir profesinį tobulėjimą. 2020 m. darbuotojų mokymams iš viso skirta kiek daugiau nei 40 000 Eur. Per metus buvo vykdyti šie mokymai: saugos, sveikatos bei higienos mokymai, įvairių sričių profesiniai mokymai bei seminarai, dalyvavimas vidinėse tarptautinėse Carlsberg mokymų akademijose, lyderystės stiprinimas vadovaujant komandoms nuotoliniu būdu ir kt.

Darbuotojų įsitraukimo ir įmonės klimato vertinimas

Bendrovėje kasmet matuojamas vidinis darbo ir aplinkos klimatas, kuris suteikia grįžtamąjį ryšį apie veiklos valdymą, vadovybės sprendimus, tobulėjimo galimybes, darbo atmosferą ar darbuotojų įsitraukimo lygį.

Šiuo tikslu kasmet atliekamas savanoriškas ir konfidencialus darbuotojų nuomonės tyrimas – „Mano balsas“. Jo metu dalyvaujantiems darbuotojams užduodami 35 klausimai iš įvairių sričių. Specialistai, išanalizavę rezultatus, parengia veiksmų planą ir imasi jo įgyvendinimo. Pastaraisiais metais šio tyrimo dėka bendrovėje atsirado keletas naujų iniciatyvų, pavyzdžiui: sukurta nauja rubrika „Pažink kolegą“, Utenos darykloje bendrose erdvėse buvo pastatyti 2 nauji kompiuteriai, atsirado nauji vidurinės grandies vadovų susirinkimai, kiekvieną mėnesį skelbiami įmonės rezultatai, pagrindinės marketingo naujienos, tyrimo „Mano balsas“ plano įgyvendinimo statusas. Be to, įgyvendinant šį tyrimą imta skirti daugiau dėmesio darbuotojų sveikatai – kiekvienam bendrovės darbuotojui 2020 m. suteikiamas sveikatos draudimas bei limitas, skirtas sportui ir sveikatingumui.

2019 m. atlikto tyrimo duomenimis, net 92 % darbuotojų yra patenkinti savo įmone, o įsitraukimo lygis siekia 85 %.

Tuo tarpu 2020 m. „OVC Consulting“ organizuojamuose darbuotojų įsitraukimo vertinimo apdovanojimuose UAB „Švyturys-Utenos alus“ suteiktas „Ateities organizacijos 2020“ titulas. Verslo konsultacijų įmonė „OVC Consulting“ kasmet savanoriškai kviečia įmones sudalyvauti jų organizuojamame tyrimo, kurio metu yra matuojamas darbuotojų įsitraukimo lygis: motyvacija, pasitikėjimas įmone ir darbdaviais, tobulėjimo galimybės, noras susitelkti dėl bendro tikslo ir kiti svarbūs aspektai, leidžiantys išsiginčinti darbuotojų santykį su įmone. Per metus tyrimo sudalyvavo beveik 40 šalies įmonių, bet pasiekti „Ateities organizacijos 2020“ titulo pavyko tik dviem, viena jų – „Švyturys-Utenos alus“.

Šis tyrimas atskleidė, kad 69 % „Švyturys-Utenos Alus“ darbuotojų yra įsitraukę ir net 90 % jaučiasi patenkinti dirbdami įmonėje. Paaiškėjo ir tai, kad šie skaičiai gerokai didesni nei visų kitų tyrimo dalyvavusių įmonių. Jose vidutinis įsitraukimas siekia apie 41 %, o darbu įmonėje džiaugiasi 72 % žmonių.

Darbuotojų motyvacijos skatinimas

Į kiekvieną darbuotoją bendrovėje pirmiausia žiūrima kaip į žmogų, todėl asmeniniai pasiekimai, saviugda, tobulėjimas, įdomios ir kūrybiškos užduotys yra visuomet sveikintini ir vertinami veiklos aspektai. Šiuo tikslu UAB „Švyturys-Utenos alus“ vykdo darbuotojų motyvacijos skatinimą, įgyvendinama kelias programas.

Pirmoji programa – „Ačiū Tau“ – tai apdovanojimai, kurių metu įvertinami klientai, vadovai ar kolegos dedikuoja darbuotojams padėkas už sėkmingus projektus, puikius darbo rezultatus ar išskirtines iniciatyvas.

Dar viena sėkminga motyvavimo sistemos programa – „Auksinių apynių“ apdovanojimai. Jie teikiami darbuotojams už jų indėlį puoselėjant įmonės vertybes.

„Ekstra Mylios“ apdovanojimus UAB „Švyturys-Utenos alus“ organizuoja nuo 2017-ųjų – jų metu darbuotojai nominuojami už ypatingus nuopelnus ir atsidavimą įmonei žengiant vadinamąją ekstrą mylią. 2020 m. apdovanojimai buvo išskirtiniai, nes „Carlsberg“ grupės darbuotojai iš visų trijų šalių pirmą kartą nuotoliniu formatu organizuojamame renginyje dalyvavo vienu metu. Taip šiuo sunkiu pandeminiu laikotarpiu siekta pabrėžti tarpusavio bendradarbiavimą Baltijos šalyse – visose trijose rinkose dirbant kaip viena komanda ir pasitelkiant naujus būdus veikti kartu. „Baltijos Ekstra Mylia“ tapo puikiu būdu platesniam ratui papasakoti apie darbuotojų pasiekimus bei jų sėkmės istorijas. Išrinkti iš 60-ies nominantų išrinkti 26 apdovanojimų nugalėtojai – tai darbuotojai, kasdien nuoširdžiai demonstruojantys UAB „Švyturio-Utenos alaus“ ir „Carlsberg“ Baltijos šalyse pagrindines vertybes: susiderinimą, atskaitomybę ir veiksmą.

Investicijos į visuomeninį gyvenimą

UAB „Švyturys-Utenos alus“ rūpinasi ne tik produktų kokybe, darbuotojais, tvaria aplinka, kurioje veikia, didžiausio šalies aludario veiklos – aktyviai nukreiptos ir į visuomenės kultūros, švietimo, sporto puoselėjimą. Prisdėdama prie visuomeninio gyvenimo skatinimo, bendrovė kuria šalies patrauklumą užsienio svečiams bei suteikia galimybę talentingiems savo krašto žmonėms garsinti Lietuvos vardą visame pasaulyje. Kasmet įvairiems Lietuvos visuomenės kultūrą, švietimą ir sportą skatinantiems projektams UAB „Švyturys-Utenos alus“ skiriama suma siekia apie 100 tūkst. eurų.

MO muziejaus didysis rėmėjas

UAB „Švyturys-Utenos alus“ 2018 m. tapo pirmuoju didžiuoju MO muziejaus, po vienu stogu sutalpinusio kruopščiai atrinktą modernaus meno kolekciją ir subūrusio ryškiausių Lietuvos modernaus meno talentus, rėmėju. Šalies kultūrai neabejingai bendrovei MO muziejus itin svarbus kaip Lietuvoje dar itin neįprasto mąstymo bei dar neįprastesnės elgsenos pavyzdys. Mecenavimo, pagarbos menui, atsidavimo tiems, kas kuria meną ir tuo pačiu – ateities Lietuvą. Šios paramos MO muziejui siekis – puoselėti modernaus meno kultūrą Lietuvoje ir padėti talentingiems menininkams atsiskleisti, sudaryti sąlygas jiems tobulėti, sulaukiant pripažinimo mūsų šalyje bei visame pasaulyje.

„Kaunas 2022“ pagrindinis rėmėjas

UAB „Švyturys-Utenos alus“ 2019 m. lapkritį tapo vienu svarbiausių šalies renginio „Kaunas – Europos kultūros sostinė 2022“ pagrindiniu rėmėju. Bendrovė tikisi būti aktyviu „Kaunas 2022“ partneriu ir švyturiu, kuris dar labiau sustiprins bei paskatins šio projekto lyderystę. Dalį projekto renginių perkėlusį į UAB „Švyturys-Utenos alus“ produkcija prekiaujančius Kauno barus, bendrovė sieks, kad jie taptų savotiškais miesto, gatvės kultūros ambasadomis, kuriose gimtų bei skleistųsi kultūrinės idėjos visiems priimtina, suprantama kalba.

„Klaipėdos švyturio ateities“ stipendija

Ypatingas vaidmuo šalies žemėlapyje tenka ir Klaipėdos kraštui. Nuo 2012 m. ŠUA organizuoja „Klaipėdos švyturio ateities“ stipendijos apdovanojimus, kurių paskirtis – kasmet remti gambiausius jaunus uostamiesčio mokslininkus, menininkus ir skatinti juos garsinti Klaipėdos vardą šalyje bei už jos ribų. Specialiai įsteigtas „Švyturio Klaipėdos kilmės fondas“ remia uostamiesčio sportininkus, kultūros atstovus ir visuomenės iniciatyvas.

Sporto rėmimas

UAB „Švyturys-Utenos alus“ sportininkus finansiškai aktyviai remia daugiau nei 20 metų ir tam yra skyrusi per 8 milijonus eurų. Didžiąją bendrovės rėmimo dalį sudaro parama šalies krepšinio klubams. Šiuo metu UAB „Švyturys-Utenos alus“ remia „Žalgirio“, „Ryto“, „Neptūno“ ir „Juventus“ krepšinio klubus. Ilgametės sporto rėmimo tradicijas turintis didžiausias šalies aludaris „Švyturys-Utenos alus“ partnerystę nenutraukė net ir krizės metu – finansinė parama sportui jau tapo neatsiejama šios įmonės veiklos dalimi. Tai parodė gyventojų nuomonės apklausa – 2020 m. visoje Lietuvoje atlikto tyrimo

dalyvių prašyta patiems įvardinti, jų nuomone, didžiausius šalies sporto rėmėjus. Daugiausia apklaustųjų spontaniškai įvardijo būtent „Švyturį“.

Parama medikams ir pažeidžiamoms visuomenės grupėms

Būdama socialiai atsakingo verslo atstovė, UAB „Švyturys-Utenos alus“, prasidėjus pasaulinei pandemijai, aktyviai ėmėsi iniciatyvos, teikiant pagalbą Lietuvos ligoninėms ir pažeidžiamoms visuomenės grupėms. Pirmojo karantino metu skirtingų miestų medikams ir „Maisto bankui“ bendrovė teikė paramą respiratoriais, taip pat geriamuoju vandeniu bei kitais gaiviaisiais gėrimais. Tęsdama paramą medikams, itin sunkiu laikotarpiu per antrąjį karantiną UAB „Švyturys-Utenos alus“ Vilniaus Santarų klinikoms padovanojo du specialius šildymo įrangos komplektus. Jie skirti kritinės būklės pacientams, kuriems dėl koronaviruso taikoma pakaitinė inkstų terapija. Tuo metu Utenos ligoninei padovanota gyvybinių funkcijų monitoringo įranga su centrine monitoravimo stotimi, fiksuojanti sunkių ligonių pulsą, spaudimą, deguonies prisotinimą kraujyje ir kt. Nuo pandemijos pradžios UAB „Švyturys–Utenos alus“ parama ligoninėms ir „Maisto bankui“ jau viršijo 100 000 Eur.